

СУЧАСНИЙ СТАН СОЦІАЛЬНОГО СТРАХУВАННЯ В УКРАЇНІ

Ножка Ю.Р.

Науковий керівник – Нестеренко С.В., канд. техн. наук, ст. викладач

Важливим елементом економічного розвитку та його зростанням є соціальне страхування. В складних сучасних умовах воно набуває особливого значення, бо опирається на економічну діяльність суспільства та створює умови для соціального прогресу.

Загальнообов'язкове державне соціальне страхування - це система прав, обов'язків і гарантій, яка передбачає надання соціального захисту, що включає матеріальне забезпечення громадян у разі хвороби, повної, часткової або тимчасової втрати працездатності, втрати годувальника, безробіття з незалежних від них обставин, а також у старості та в інших випадках, передбачених законом, за рахунок грошових фондів, що формуються шляхом сплати страхових внесків власником або уповноваженим ним органом громадянами, а також бюджетних та інших джерел, передбачених законом.

Впровадження соціального страхування є необхідним, оскільки в будь-якому суспільстві будуть існувати такі групи людей що:

- не мають можливості досягти працездатності;
- не можуть підтримувати мінімальний життєвий рівень через певні обставини.

В нашій державі існує чотири види загальнообов'язкового державного соціального страхування:

- 1) на випадок безробіття;
- 2) з тимчасової втрати працездатності та витратами, зумовленими похованням;
- 3) від нещасного випадку на виробництві або професійного захворювання, що спричинило втрату працездатності;
- 4) пенсійне.

Ситуація у сфері соціального захисту в Україні на 2020 рік склалася такою. Сума виплачених коштів за січень-вересень 2020 року склала 1,7 млрд грн, що на 87,3 млн грн, або 5,4% більше, ніж за січень-вересень 2019 року. Що стосується пенсійного забезпечення, то середня пенсія в Україні в 2020 р. зросла на 13,3 % порівняно з 2019 р.

Запобігання нещасним випадкам та професійним захворюванням на виробництві є найважливішою складовою соціального захисту працівників від професійних ризиків, оскільки воно не тільки гарантує страхування потерпілим, а й економічно заохочує роботодавців запобі-

гати та зменшувати виробничий травматизм та професійну захворюваність.

Проблеми, що існують на сьогоднішній день в системі соціального страхування в Україні:

1) чинне законодавство, що регламентує функціонування страхового ринку, не є логічно завершеним;

2) немає чіткого бачення стратегічного розвитку вітчизняного ринку соціального страхування в цілому та його окремих складових;

3) проблеми кадрового, технічного, інформаційного забезпечення тощо;

4) низький рівень доходів населення;

5) недостатність коштів Пенсійного Фонду України для виплати пенсій.

Їх вирішення дозволить не лише поліпшити соціальну політику України, а й зміцнить економіку держави, вивільнить додаткові бюджетні кошти, дозволить більш ефективно перерозподіляти грошові ресурси, за рахунок зниження навантаження на бюджет країни тощо.

На сучасному етапі економічного розвитку в Україні не створено ефективної системи соціального страхування. Основними напрямками вдосконалення системи соціального страхування в Україні є:

- врахування досвіду застосування підходів та методів, що використовуються в системах державної соціальної підтримки розвинутих країн;

- забезпечення прозорості механізму розрахунку соціальних виплат, перерахунку пенсій, що дозволить підвищити довіру населення до діючої системи соціального страхування

- встановлення на законодавчому рівні державних витрат на соціальні цілі на рівні не нижче мінімальних стандартів, рекомендованих міжнародними конвенціями.

Формування розвиненого ринку страхових послуг в Україні, завдяки врахуванню тенденцій і особливостей розвитку страхових ринків економічно-розвинених країн світу, забезпеченню прозорості розрахунку виплат забезпечить сприятливі умови для ринкової трансформації та стабільного розвитку національної економіки.